

SPIS TREŚCI

OD AUTORA	5
I. WPROWADZENIE	7
II. KRAJOWY I MIĘDZYNARODOWY OBRÓT HANDLOWY	9
1. Uwagi wstępne	9
2. Prawo w międzynarodowych stosunkach handlowych	10
2.1. Pojęcie międzynarodowego prawa handlowego	10
2.2. Źródła międzynarodowego prawa handlowego	11
2.2.1. Konwencje międzynarodowe	11
2.2.2. Zwyczaj międzynarodowy	12
2.2.3. Prawo zwyczajowe	13
2.2.4. Wykładnia norm	14
3. Wybór prawa właściwego w kontraktach zawieranych w międzynarodowym obrocie handlowym	14
3.1. Podstawy prawne	14
3.2. Wybór ograniczony i nie ograniczony	15
3.3. Charakter prawny wyboru prawa	16
4. Rozstrzyganie sporów wynikłych na tle transakcji handlu międzynarodowego ..	17
5. Praktyczne wskazania	17
6. Łączniki obiektywne w kontraktach zawieranych w międzynarodowym obrocie handlowym	18
7. Zasada bezpieczeństwa obrotu	18
7.1. Uwagi ogólne	18
7.2. Modele rozstrzygania sporów gospodarczych	19
7.2.1. Model pozasądowy	19
7.2.2. Model sądowy	19
7.2.3. Sądownictwo polubowne w Polsce	20
7.3. Sady gospodarcze	20
7.4. Ogólna charakterystyka międzynarodowego arbitrażu handlowego	24
8. Zasady ogólne zawierania umów	25
III. UMOWA PRZEDWSTĘPNA	29
1. Uwagi wstępne	29
2. Skutki prawne	30
3. Wzór umowy przedwstępnej	30

IV. OBRÓT TOWAROWY KRAJOWY	33
1. Uwagi wstępne	33
2. Sprzedaż	34
2.1. Sprzedaż na zasadach ogólnych	34
2.2. Sprzedaż handlowa	38
2.3. Sprzedaż na raty	38
2.4. Inne rodzaje sprzedaży	39
2.5. Kodeksowe przepisy o sprzedaży i zamianie	41
2.6. Wzory umów sprzedaży	42
2.6.1. Wzór umowy sprzedaży na zasadach ogólnych	42
2.6.2. Wzór umowy sprzedaży na raty	44
3. Zamiana	46
3.1. Uwagi ogólne	46
3.2. Wzór umowy zamiany	47
4. Dostawa	48
4.1. Uwagi ogólne	48
4.2. Wzór umowy dostawy	50
4.3. Kodeksowe przepisy o dostawie	52
V. OBRÓT TOWAROWY W STOSUNKACH HANDLU ZAGRANICZNEGO	53
1. Regulacja prawna	53
2. Zastosowanie prawa umownego (formuł handlowych). Incoterms	55
2.1. Uwagi ogólne	55
2.2. Incoterms 1990	55
3. Istotne elementy umowy sprzedaży (dostawy, zamiany) w międzynarodowym obrocie handlowym	63
3.1. Uwagi ogólne	63
3.2. Elementy przedmiotowe istotne (<i>essentialia negotii</i>)	63
3.3. Elementy podmiotowo istotne (<i>accidentalia negotii</i>)	64
4. Kary umowne	64
5. Klauzule umowne	65
6. Klauzula wyboru prawa	66
7. Klauzula arbitrażowa	66
8. Wzory umów sprzedaży i dostawy międzynarodowej	67
8.1. Rozwinięty wzór umowy sprzedaży (dostawy)	67
8.2. Uproszczony wzór umowy (kontraktu) sprzedaży (dostawy)	70
9. Inne uwagi	72
VI. UMOWY W ZAKRESIE INWESTYCJI BUDOWLANYCH W OBROcie KRAJOWYM I MIĘDZYNARODOWYM	75
1. Uwagi wstępne	75
2. Umowy o przygotowanie inwestycji budowlanej do realizacji	76
2.1. Umowy o prace geologiczne	76
2.1.1. Uwagi ogólne	76
2.1.2. Charakter prawny umów o prace geologiczne	77
2.2. Umowy o roboty geodezyjne i kartograficzne	77
2.2.1. Uwagi ogólne	77
2.2.2. Podmioty uprawnione do zawarcia umowy	78
2.2.3. Treść umowy o prace geodezyjne i kartograficzne	79
2.2.4. Rodzaje i zakres czynności geodezyjnych i kartograficznych w budownictwie	79
2.3. Umowy o prace projektowe	80
2.3.1. Pozycja prawna projektanta — prawa i obowiązki	80

2.3.2. Treść i strony umowy o prace projektowe	80
2.3.3. Charakter prawny umowy o prace projektowe	81
2.3.4. Odpowiedzialność za wady projektu	82
3. Umowy o wykonanie inwestycji	83
3.1. Umowa o dzieło	83
3.1.1. Uwagi ogólne	83
3.1.2. Pojęcie dzieła	83
3.1.3. Wynagrodzenie dla wykonawcy dzieła	84
3.1.4. Inne uwagi	85
3.2. Umowa o roboty budowlane	86
3.2.1. Uwagi ogólne	86
3.2.2. Rodzaje umów o roboty budowlane	87
3.3. Umowa o wykonanie kompletnego obiektu przemysłowego	88
3.3.1. Uwagi ogólne	88
3.3.2. Umowa o wykonanie kompletnego obiektu przemysłowego w obrocie międzynarodowym	89
3.4. Inne umowy	89
3.4.1. Umowa montażu i nadzoru nad montażem	90
3.4.2. Umowa o świadczenie usług w zakresie obsługi technicznej	90
3.4.3. Umowy dotyczące kooperacji przemysłowej	91
3.4.3.1. Uwagi ogólne	91
3.4.3.2. Pojęcie międzynarodowej kooperacji przemysłowej	91
3.4.3.3. Kooperacja przemysłowa w prawie wewnętrznym (krajowym)	92
3.4.3.4. Wnioski	92
4. Wzory umów	93
4.1. Umowa o dzieło	93
4.2. Umowa o roboty budowlane	95
4.3. Umowa o roboty budowlane (w systemie generalnego wykonawcy)	97
4.4. Umowa kooperacji międzynarodowej	101
4.4.1. Schemat wzoru	101
4.4.2. Wzór umowy kooperacji międzynarodowej	103
VII. UMOWY O UŻYWANIE RZECZY I PRAW ORAZ O KORZYSTANIE Z NICH W OBROcie KRAJOWYM I MIĘDZYNARODOWYM	107
1. Uwagi wstępne	107
2. Umowa najmu	108
2.1. Uwagi ogólne	108
2.2. Najem pojazdów samochodowych	108
2.3. Umowa czarteru — odesłanie	110
2.4. Wzory umów	110
2.4.1. Umowa najmu	110
2.4.2. Umowa najmu lokalu (użytkowego, mieszkalnego)	113
3. Umowa dzierżawy	115
3.1. Uwagi ogólne	115
3.2. Wzory umów	116
4. Leasing	120
4.1. Gospodarcze wykorzystanie leasingu	120
4.2. Rozwój leasingu w Polsce	121
4.3. Rodzaje leasingu	122
4.4. Przebieg transakcji leasingu i jej treść w praktyce obrotu handlowego	123
4.4.1. Strony transakcji	123
4.4.2. Zawarcie umowy	124
4.4.3. Treść umowy leasingu, jej wykonanie oraz zakończenie	125

4.5. Charakter prawny umów leasingowych	126
4.6. Wykorzystanie leasingu w prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych	128
4.7. Leasing międzynarodowy	129
4.8. Wzory umów	130
4.8.1. Umowa leasingu finansowanego	130
4.8.2. Umowa leasingu o odpłatne korzystanie przez spółkę z mienia Skarbu Państwa po zlikwidowanym przedsiębiorstwie państwowym	133
5. Umowa użyczenia	137
5.1. Uwagi ogólne	137
5.2. Wzór umowy	138
6. Umowy licencyjne	140
6.1. Uwagi ogólne	140
6.2. Umowy licencyjne upoważniające do korzystania z wynalazku, wzoru użyt- kowego i znaku towarowego	140
6.2.1. Charakterystyka umowy	140
6.2.2. Umowa licencyjna w ujęciu prawa wynalazczego	141
6.2.3. Treść umowy licencyjnej	142
6.2.4. Umowa licencyjna z zakresu ustawy o znakach towarowych	143
6.3. Umowy licencyjne z zakresu praw autorskich i pokrewnych	145
6.3.1. Uwagi ogólne	145
6.3.2. Treść i zakres oraz charakter prawny umów licencyjnych z zakresu praw autorskich i pokrewnych	145
6.3.3. Rozwiązanie umowy licencyjnej	146
6.3.4. Wzór umowy licencyjnej z zakresu praw autorskich (i pokrewnych) . .	146
7. Umowa <i>know-how</i>	151
7.1. Uwagi ogólne	151
7.2. Przedmiot umowy	152
7.3. Cechy charakterystyczne umowy <i>know-how</i>	152
7.4. Umowy <i>know-how</i> w obrocie międzynarodowym	152
7.5. Umowa <i>know-how</i> a umowy licencyjne	153
8. Umowa franchisingowa	153
8.1. Uwagi ogólne	153
8.2. Rodzaje franchisingu	154
8.3. Zawarcie umowy franchisingowej	156
8.4. Treść umowy franchisingowej	156
9. Szczególne umowy franchisingowe	157
10. Umowa o używanie firmy	158
VIII. UMOWY O USŁUGI PRZEWOZOWE (PRZEWÓZ, SPEDYCJA, SKŁAD, PRZECHOWANIE) W OBROcie KRAJOWYM I MIĘDZYNARODOWYM . .	159
1. Uwagi wstępne	159
2. Umowa przewozu (ogólna charakterystyka)	160
2.1. Wzór umowy przewozu	160
3. Umowa spedycji (ogólna charakterystyka)	163
3.1. Wzór umowy spedycji	163
4. Umowa przechowania (ogólna charakterystyka)	166
4.1. Wzór umowy przechowania	167
5. Umowa składu (ogólna charakterystyka)	169
5.1. Wzór umowy składu	170
6. Inne umowy o usługi transportowe	172
IX. UMOWY O POŚREDNICTWO HANDLOWE	175
1. Uwagi wstępne	175

2. Umowa agencyjna	175
2.1. Ogólna charakterystyka	175
2.2. Wzór umowy agencyjnej typu „agent-pełnomocnik”	176
2.3. Wzór umowy agencyjnej typu „agent-pośrednik”	179
3. Umowa akwizycji	180
3.1. Uwagi ogólne	180
3.2. Wzór umowy akwizycji	180
4. Umowa komisu	182
4.1. Uwagi ogólne	182
4.2. Wzór umowy komisu	184
4.3. Inne umowy w zakresie pośrednictwa handlowego	186
4.3.1. Morska umowa agencyjna	186
4.3.2. Makler morski	187
4.3.3. Uwagi wspólne dla umów dotyczących agenta i maklera morskiego	188
4.3.4. Makler giełdowy	188
4.3.5. Broker ubezpieczeniowy i inne formy pośrednictwa ubezpieczeniowego	188
X. UMOWY MIĘDZY PODMIOTAMI GOSPODARCZYMI A BANKAMI I INNYMI INSTYTUCJAMI FINANSOWYMI ORAZ KREDYTOWYMI	191
1. Uwagi wstępne	191
2. Rodzaje umów zawieranych przez banki	192
3. Umowy zawierane w zakresie czynności bankowych	192
4. Umowa rachunku bankowego (oszczędnościowego)	193
5. Rozliczenia pieniężne	194
5.1. Uwagi ogólne	194
5.2. Bankowe karty płatnicze (aspekt cywilnoprawny)	195
5.2.1. Uwagi wprowadzające	195
5.2.2. Pojęcie i rodzaje kart płatniczych	196
5.2.3. Podział kart płatniczych na podstawie kryterium występowania w nich elementu kredytowego	196
5.2.4. Stosunki prawne zachodzące przy wydaniu karty płatniczej i ich charakter	198
5.2.5. Zapłata kartą płatniczą i jej charakter prawny	201
5.2.6. Bankowa karta płatnicza a inne formy rozliczeń bezgotówkowych	202
5.2.6.1. Karta płatnicza a polecenie przelewu	202
5.2.6.2. Karta płatnicza a czek rozrachunkowy	203
5.2.6.3. Karta płatnicza a akredytywa i inne formy rozliczeń bezgotówkowych	203
5.2.7. Wnioski	204
5.2.8. Wnioski <i>de lege ferenda</i>	205
6. Umowa o kredyt bankowy (umowa kredytowa)	206
6.1. Podstawa prawna umowy i jej treść	206
6.2. Strony umowy	206
6.3. Przedmiot i wzajemne świadczenia stron	207
6.4. Charakter prawny umowy	207
6.5. Rodzaje umów kredytowych	207
6.6. Znaczenie umów kredytowych	208
7. Umowa pożyczki bankowej	208
7.1. Podstawa prawna umowy i jej treść	208
7.2. Strony umowy	209
7.3. Przedmiot pożyczki i świadczenia stron	209
7.4. Charakter prawny umowy	209
8. Umowa o dyskonto i redyskonto weksli	209

8.1. Podstawa prawna umowy i jej treść	209
8.2. Pojęcie i rodzaje umów dyskontowych (redyskontowych)	210
9. Umowa gwarancji bankowej	211
9.1. Podstawy prawne	211
9.2. Zawarcie umowy	211
9.3. Elementy przedmiotowo istotne umowy gwarancji bankowej	212
9.4. Rodzaje umów gwarancyjnych	213
10. Inne umowy bankowe	213
10.1. Umowa o wykonanie czynności związanych ze sprzedażą i wykupem obligacji	213
10.2. Umowa o emisję papierów wartościowych oraz innych zleconych czynności	214
10.3. Umowa o przechowywanie przedmiotów i papierów wartościowych oraz udostępnianie skrytek sejfowych	214
11. Factoring	215
11.1. Uwagi ogólne	215
11.2. Relacje podmiotowe	217
11.2.1. Sprzedawca (dostawca) towarów i usług	218
11.2.2. Factor	218
11.2.3. Nabywcy towarów i usług	219
11.3. Przedmiot umowy factoringowej	220
11.3.1. Cesja wierzytelności	220
11.3.2. Czynności o charakterze usługowym	221
11.4. Podstawowe rodzaje (postaci) factoringu	222
11.4.1. Factoring właściwy (pełny)	222
11.4.2. Factoring niewłaściwy (niepełny)	222
11.4.3. Ograniczenia kwotowe ryzyka wypłacalności dłużnika	224
11.4.4. Szczególne postaci factoringu właściwego i niewłaściwego	224
11.5. Zawarcie umowy factoringu i jej treść	225
11.5.1. Czynności przygotowawcze	225
11.5.2. Treść umowy	225
11.5.2.1. Podstawowa część umowy factoringu	225
11.5.2.2. Forma umowy i jej charakter	226
11.5.2.3. Szczegółowe postanowienia umowy factoringu	227
11.5.2.4. Klauzule factoringowe	227
11.6. Konwencja ottawska o międzynarodowym factoringu	228
11.6.1. Uwagi ogólne	228
11.6.2. Zakres odniesienia konwencji	229
11.6.3. Względnie obowiązujący charakter postanowień konwencyjnych	230
11.6.4. Wykładnia konwencji	230
11.6.5. Znaczenie cesji globalnej	230
11.6.6. Niektóre inne postanowienia konwencji	231
11.6.7. Znaczenie konwencji dla określenia miejsca i charakteru factoringu w prawie polskim	232
11.7. Factoring a forfaiting	233
11.7.1. Ogólna charakterystyka forfaitingu	233
11.7.2. Forfaiting a factoring	235
12. Wzory umów	237
12.1. Wzór umowy pożyczki	237
12.2. Wzór umowy rachunku bankowego	240
12.3. Wzór umowy o kredyt krótkoterminowy w rachunku bieżącym	242
12.4. Wzór umowy o kredyt średnio- i długoterminowy	244
12.5. Wzór umowy o kredyt akceptacyjny	247
12.6. Wzór umowy polecenia (gwarancji) bankowej	250
12.7. Wzór umowy o factoring właściwy	252

12.8. Wzór umowy o factoring niewłaściwy	255
12.9. Wzór umowy o świadczenie dodatkowych usług factoringowych	258
12.10. Kredyt dyskontowy (dyskonto weksli)	260
12.11. Wzór umowy o kredyt na inkaso czeków rozrachunkowych (linia kredytowa)	261
XI. INNE UMOWY HANDLOWE	265
1. Uwagi ogólne	265
2. Wzór umowy zlecenia	266
3. Wzór ugody	269
4. Umowa ubezpieczenia gospodarczego	270
5. Umowy menedżerskie	271
5.1. Uwagi ogólne	271
5.2. Wzór umowy o zarządzanie przedsiębiorstwem państwowym	273
5.3. Schemat wzoru umowy o zarządzanie majątkiem Narodowego Funduszu Inwestycyjnego	276
BIBLIOGRAFIA	279